Josef Kopecký

Cukrovar ve Šlapanicích

Historie – současnost – budoucnost

Vydalo Město Šlapanice, 2019, 1. vyd., formát B5, vazba V2, 112 stran.

Autor, kronikář Šlapanic – města dnes v těsné blízkosti Brna, ve své knize zmapoval historii areálu místního cukrovaru, významné osobnosti s ním spojené, vlastnické (i národnostní) poměry včetně provázanosti zde působících podniků s městem a životem jeho obyvatel. Součástí hodnocené publikace je velký podíl obrazového materiálu (vyobrazení, fotografií či dokumentů apod.), který vhodně doplňuje textovou část a pomáhá čtenářům vytvořit si o tématu plastičtější představu. Výhodou je kvalitní grafické zpracování knihy, včetně barevného tisku na křídovém papíru vyšší gramáže. Publikaci, rozčleněnou do jedenácti kapitol (kromě úvodu), uzavírá přehled literárních pramenů.

Šlapanický cukrovar byl založen jako rolnická akciová společnost v roce 1871, zpracování cukrové řepy v něm bylo zahájeno 27. 1. 1872. Závod pak jako surovárna pracoval téměř šedesát let, poslední kampaň zde byla ukončena 1. 5. 1931. Akciová společnost pak zanikla fúzí do společnosti cukrovaru v Hodoníně k 1. 1. 1940. Areál bývalého cukrovaru sloužil poté firmám vyrábějícím střešní lepenky a další zboží, po válce především podnikům Dehtochema (1949–1965) a Brněnské papírny (1965–1993). V posledních desetiletích se areál pronajímal a byla zde prováděna likvidace kontaminace z předchozího období. V roce 2017 odkoupilo průmyslový areál bývalého cukrovaru město Šlapanice, které zde chce dokončit sanace a revitalizovat jej jako nové městské centrum.

Lze patrně namítat, proč máme v našem periodiku připomínat cukrovar, který zanikl před téměř sto lety a který se nijak významně se do historie oboru nezapsal. Myslím, že může posloužit jako modelový zástupce desítek podobných závodů. Těch, po kterých dnes často mnoho (či vůbec nic) nezbylo, které však spoluvytvářely podobu našeho cukerního sektoru.
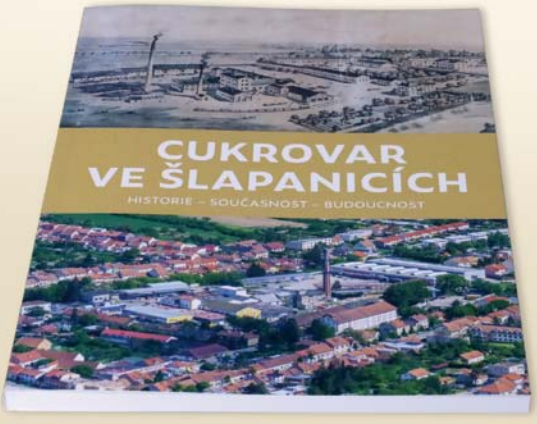
Blahoslav Marek